

LETNO POROČILO

**Območne izpostave JSKD
RUŠE**

2017

**JAVNEGA SKLADA
REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
KULTURNE DEJAVNOSTI**

Jskd

Poslanstvo sklada je spodbujanje kulturne ustvarjalnosti, zagotavljanje strokovne in organizacijske podpore ljubiteljskim kulturnim dejavnostim, omogočanje dostopnosti kulturnih vsebin na celotnem slovenskem kulturnem prostoru ter vključevanje v kulturno mrežo in mednarodno sodelovanje.

Uvod

Območna izpostava Ruše pokriva tri lokalne skupnosti: Občino Ruše, Občino Selnica ob Dravi in Občino Lovrenc na Pohorju. Dejavnost ljubiteljske kulture pokriva Območna izpostava JSKD Ruše v treh lokalnih skupnostih, in sicer; Ruše, Selnica ob Dravi in Lovrenc na Pohorju. Število prebivalcev v vseh treh občinah je 15.043 na 210 km² skupne površine. Predeli so dokaj razgibani in segajo na dokaj hribovita področja, saj je Lovrenc na Pohorju na 459 metrih nadmorske višine. Občani svoje interese uresničujejo v društveni dejavnosti, saj profesionalnih kulturnih institucij, razen Mariborske knjižnice, nimajo. V Občini Ruše deluje pod okriljem Občine Ruše tudi Cezam (center za mlade), ki v svoji dejavnosti delno zajema tudi področja ljubiteljske kulture. Dejavnost na področju kulture je v vseh treh občinah nekako enakomerna in se odvija na vseh področjih ljubiteljskih kulturnih dejavnosti (folklor, vokalna glasba, inštrumentalna glasba, likovna dejavnost, gledališka in lutkovna dejavnost).

Društev, ki se vključujejo v dejavnost JSKD, je 25. Ta društva zajemajo številne sekcije, ki se predstavljajo na naših srečanjih in revijah. V letu 2017 sem dobro sodelovala z vsemi tremi lokalnimi skupnostmi, saj so imele posluh za ljubiteljsko kulturo. Posebnost izpostave JSKD OI Ruše je, da na tem področju ne deluje ZKD. JSKD opravlja določene naloge, ki jih drugod opravlja ZKD.

Ocena stanja

Program izvajamo ob stalnem spremljanju dela društev in skupin, ki jim izpostava daje tudi potrebno strokovno, administrativno in tehnično pomoč.

Delovne možnosti in delovni prostor za JSKD brezplačno omogoča Občina Ruše. V letu 2017 sem na izpostavi delovala sama. Sodelovanje z društvi in lokalnimi skupnostmi je potekalo zelo dobro, tako kot vsa leta do sedaj. Lokalne skupnosti, društva in JSKD sodelujemo na organizacijskem, strokovnem in administrativnem področju. Lokalnim skupnostim in društvom dajem podporo pri izvedbi prireditev v njihovi organizaciji. Društvom pomagam pri izvedbi njihovih prireditev administrativno in strokovno. Seveda te pomoči ne izkoristijo vsa društva enako, saj so nekatera društva samostojnejša. Nekatera društva pomoč uporabljajo konstantno. Društva obveščam o razpisih in prijavah na razpise, ter jim pomagam pri prijavi, saj veliko društev nima usposobljenih ljudi za tovrstno delo.

Na področju OI JSKD Ruše pride tovrstna podpora in pomoč še bolj do izraza, saj na tem področju ne deluje ZKD in je JSKD edina institucija, ki spodbuja in ohranja ljubiteljsko kulturo.

Kljub dobremu sodelovanju z društvi in raznovrstni pomoči opažam, da zaradi pomanjkanja finančnih sredstev nekatera društva izgubljajo ustvarjalni motiv.

Društva, ki so se udeleževala regijskih in državnih srečanj v organizaciji JSKD, niso imela stroškov, saj jim je JSKD stroške pokrnil.

Na področju izpostave nimamo idealnih prostorskih možnosti za izvedbo vseh prireditev, vsaj za nekatera področja ne. Večje prireditve moramo izvesti v večnamenskih dvoranah. Kljub temu smo veseli, da ima OŠ Lovrenc na Pohorju novo večnamensko dvorano, ki nam omogoča izvedbo večjih prireditev. Druge dvorane so manjše in je v njih mogoča izvedba manjših prireditev. Veseli smo tudi novega prizidka h Kulturnemu domu Jože Petrun v Lovrencu na Pohorju. S tem so se pogoji za nastopajoče bistveno izboljšali.

Velika pridobitev je nova dvorana Hram kulture A. Tovornik Selnica ob Dravi. S to pridobitvijo so se pogoji za izvedbo prireditev v Selnici ob Dravi bistveno izboljšali.

Prostorske možnosti za delo društev zagotavljajo lokalne skupnosti. Do sedaj so prostore za izvajanje svoje dejavnosti lahko uporabljali brezplačno. Upamo, da bo tako tudi v prihodnje.

Poudariti moram, da je sodelovanje JSKD z drugimi institucijami zelo uspešno. Brez težav nam na pomoč priskočijo delavci režijskih obratov lokalnih skupnosti, gasilske zveze ter osnovne šole. S pomočjo le-teh nam uspe kvalitetno izpeljati tudi prireditve s 400 in več nastopajočimi.

Velika težava v Občini Ruše je vedno večja brezposelnost. Posledično so ljudje nerazpoloženi in nemotivirani. Z ljubiteljsko kulturo in z vabili k brezplačnemu ogledu naših prireditev jih poskušamo vsaj malo razvedriti.

Tudi podjetij, ki bi bile uspešne, je v Rušah in okolici zelo malo, zato sponzorskih sredstev žal ne moremo pridobiti. Kljub temu težav z izvedbo prireditev nismo imeli in smo izpeljali vse načrtovane prireditve ob pomoči vseh treh lokalnih skupnosti, ki se zavedajo, da če ne bodo prireditve brezplačne, ne bomo imeli obiska. Do sedaj so prireditve obiskane dobro in s tem smo naš namen dosegli.

Vse prireditve medijsko pokrije lokalna televizija BKTv, ki objavlja reklamo in dogajanja predvaja tudi v svojem televizijskem programu. Gledanost lokalne televizije BKTv se je zelo razširila, saj je prišla na program spleta Siol in razširila območje gledanosti. Vsa dogajanja so objavljena tudi na spletu lokalec.si. Redni oglaševalec prireditve je Radio Slovenske Gorice ter internetna reklama na spletu rusan.si in lokalec.si. Prireditve objavljajo tudi vse tri lokalne skupnosti na svojih portalih. Glede na dobro medijsko podprtost v kraju je JSKD prepoznaven.

Izvedba rednega programa

V letu 2017 je izpostava izvedla program, ki je bil usklajen s programom centralne službe, medobmočne koordinacije in željami ljubiteljskih kulturnih društev. Letni program dela potrди tudi svet območne izpostave. Program območne izpostave na področju ljubiteljske kulture zajema pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev ter izobraževanja po posameznih področjih.

Na območni ravni so bila izvedena pregledna srečanja in revije na gledališkem, lutkovnem, vokalnem, folklornem, inštrumentalnem, godčevskem. Vse Revije in srečanja so izveena izmenjaje v vseh treh občinah, tako, da ponudim program vsem trem občinam. Pri tem moram seveda upoštevati pogoje za izvedbo iz posameznega področja. Na regijsko raven so bile uvrščene sledeče skupine: Otroški pevski zbor OŠ Lovrenc na Pohorju, Otroški pevski zbor OŠ Selnica ob Dravi, Gledališka skupina Igramo.com OŠ Janka Glazerja Ruše, FS FD Lovrenc na Pohorju, vokalna skupina ARS, Ljudske pevke iz Gradišča na Kozjaku, Godec Andrej Hartman, Otroška folklorna skupina OŠ Janka Glazerja in vrtca Ruše. Na državno raven so bile uvrščene Ljudske pevke iz KUD Gradišče na Kozjaku in godec Andrej Hartman.

Že tradicionalno srečanje veteranskih in upokojenskih folklornih skupin je ponovno doseglo svoj namen, kajti sodelovale so skupine iz skoraj vseh krajev Slovenije. Predstavilo se je 24 tovrstnih skupin. Videli in slišali smo zelo pestro paleto spletov. Zadovoljni so bili organizatorji, izvajalci in občinstvo, kar je najpomembnejše. Pripravljamo se že na jubilejno 20 srečanje tovrstnih FS.

Frajtonarji so raztegnili svoje mehove na prazniku jabolk v Selnici ob Dravi.

Izvedba dodatnega programa

Izpostava uspešno sodeluje z lokalnimi skupnostmi in drugimi lokalnimi in kulturnimi akterji na področju izpostave sklada. Sedež izpostave je v Domu kulture Ruše. Društva se na OI obračajo na pomoč pri izvedbi raznovrstnih prireditev, tako za pomoč pri sestavi programa kot za oblikovanje in tisk vabil, plakatov ipd. Vsa gradiva se oblikujejo in tiskajo v pisarni JSKD. Glede na to ugotavljajo, da je sklad nepogrešljiv del v ohranjanju ljubiteljske kulture na našem področju.

Dodaten program je težko predvideti, saj se pojavi tekom leta. Do sedaj sem pomagala tako društvom kot lokalnim skupnostim k uspešni izpeljavi zamišljene prireditve. V letu 2017 sem pomagala pri izdelovanju reklamnega gradiva pa tudi pri svetovanju programa in izpeljave prireditve. Tovrstnih prireditev je preko celega leta veliko.

Izvedba javnih razpisov/pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali sodelovanje pri njih

V vseh treh lokalnih skupnostih se za področje ljubiteljske kulture objavljajo razpisi za sofinanciranje dejavnosti ljubiteljskih kulturnih društev. Pri javnih razpisih za ljubiteljsko kulturo, na katera se društva prijavljajo, aktivno sodelujem. Društvom nudim podporo pri izpolnjevanju obrazcev ter prijavljanju na razpise. V lokalni skupnosti Ruše aktivno sodelujem pri pripravi in izpeljavi razpisa. Sem v komisiji, ki vrednoti prijavljene programe in spremlja izpeljavo prireditev. Posredujem strokovno mnenje, kako uspešno je katero društvo oz. skupina, na podlagi ocen strokovnih ocenjevalcev iz revij JSKD. To mnenje je za društva pomembno, saj so lokalna sredstva vezana na kvaliteto dela posamezne sekcije.

Za lokalno skupnost Selnica ob Dravi posredujem mnenja in svetujem. V lokalni skupnosti Lovrenc na Pohorju sem aktivno vključena v komisijo pri pripravi razpisa ter vrednotenju društev pri prijavi na razpis.

Izobraževanja

Društva in posamezniki se udeležujejo izobraževanj v organizaciji centralne službe JSKD in koordinacije Maribor. Udeležijo se izobraževanj tudi drugod, če je tema zanje zanimiva. Na našem področju bi bilo smiselno izvesti izobraževanje za zborovodje odraslih pevskih zborov, saj je raven, ki jo dosegajo zbori na našem področju, dokaj nizka in bi bilo v tej smeri potrebno nekaj narediti.

Menim, da je slaba udeležba na izobraževanjih povezana s sredstvi. Sklad društvom ne more nuditi finančne pomoči za udeležbo na izobraževanjih, lokalne skupnosti pa ta sredstva namenjajo v minimalnih zneskih. Velikokrat se zgodi, da se za izobraževanje zanimajo, vendar jim sredstva ne dopuščajo udeležbe. Tisti, ki se izobraževanj udeležijo, si stroške v večini pokrijejo sami, majhen del pa njihovo matično društvo. Kljub temu se marsikateri odločijo za izobraževanja, vendar bi želeli teh udeležb več.

Financiranje

Sodelovanje z vsemi tremi lokalnimi skupnostmi je bilo v letu 2017 dobro in posledično tudi financiranje. Financiranje poteka utečeno in redno. Z vsemi tremi lokalnimi skupnostmi so sklenjene pogodbe za izvedbo programa. Lokalne skupnosti nakazujejo sredstva za program trikrat letno, na podlagi zahtevka.

Vse tri lokalne skupnosti pomagajo tudi v smeri brezplačne uporabe dvoran za prireditve JSKD OI Ruše. Če bi prireditve imela vstopnino, bi morala dvorano plačati. V letu 2017 bi bil strošek okrog 1.500 €. V novi dvorani v Selnici ob Dravi je potrebno pokriti strošek ozvočenja in razsvetljave na prireditve cca 150 €, uporaba dvorane je brezplačna. V Rušah in v Lovrencu na Pohorju je vsa tehnika, ki je na razpolago v dvorinah, brezplačna. Predviden znesek v primeru, če bi bilo potrebno pokriti stroške, bi bil cca 1.000 €.

Novi projekti

Glede na omejena sredstva in glede na položaj, v katerem se vsi nahajamo, se novih programov v tem letu nismo lotili. Res je, da se nekatera društva lotijo novih projektov, pri katerih iščejo pomoč in podporo v JSKD. Seveda jim v teh primerih radi pomagamo po naših močeh, torej administrativno in strokovno.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

V izpostavi Ruše je v letu 2017 delovalo: 9 odraslih pevskih zasedb (pet mešanih odraslih pevskih zborov, dva ženska pevska zbora, en moški pevski zbor, dve vokalni skupini), 9 otroških pevskih zasedb (tri zborčki vrtcev pri osnovnih šolah, trije otroški pevski zbori osnovnih šol, trije mladinski pevski zbori osnovnih šol), 2 pihalna orkestra, 1 tamburaška skupina, 4 odrasle folklorne skupine, 4 otroške folklorne skupine, 6 gledaliških zasedb (pet otroških gledaliških skupin, ena mladinska gledališka skupina, ena odrasla gledališka skupina), 6 likovnih skupin, 12 godcev in pevcev ljudskih viž posameznikov oz. skupin (7 godčevskih zasedb ali posameznikov, 5 zasedb pevk ljudskih pesmi), 3 plesne skupine oz. mažoretne, 3 literarne skupine, 7 skupin, ki ohranjajo ljudsko izročilo preko ročnih del.

Zelo spodbudno je delovanje na področju gledališča v KUD Pavza iz Selnice ob Dravi, saj deluje odrasla in mladinska skupina. V Rušah je v letu 2017 začela delovati gledališka skupina v okviru Cezama. Skečev se loti skupina v KUD F. Sorniku, vendar se zahtevnejših predstav ne lotijo.

Društva in skupine delujejo v večini na srednji ravni, nekateri pa vendar izstopajo. Najuspešnejše skupine so vokalna skupina ARS, Folklorna skupina FD Lovrenc na Pohorju, društvo PAVZA iz Selnice ob Dravi. Godba Ruše se je po krajši krizi začela ponovno dokaj kvalitetno predstavljati. Kljub temu godbenikom in godbenicam manjka odgovornost pri obisku vaj. Manjkajo jim tudi določeni instrumenti, ki jih skušajo pridobiti preko na novo ustanovljene šole v okviru godbe. Mažoretna skupina, ki je do sedaj delovala pod okriljem Godbe Ruše, se je osamosvojila in preimenovala v Mažoretni in twirling klub Ruše. Imajo mlade mentorice in so prisotni na veliko prireditvah.

Kulturno-umetniško društvo Svoboda Bistrica ob Dravi zajema veliko skupin, ki gojijo vsa področja ljubiteljske kulture. So nosilci ljubiteljske kulture v Bistrici ob Dravi. Zelo obsežen in uspešen projekt, ki ga peljemo skupaj KUD Svoboda Bistrica ob Dravi in JSKD OI Ruše, je Srečanje veteranskih in upokojenskih folklornih skupin Slovenije, ki poteka dva dni. Na srečanju se že 19 let predstavljajo tovrstne folklorne skupine iz vseh krajev Slovenije. Ena izmed skupin, ki je na srečanju vseh 19 let, je FS Kamnik. V letu 2018 bomo beležili že 20 srečanje tovrstnih FS.

V domu kulture Bistrica ob Dravi lahko zagotovimo kakovostno izvedbo različnih prireditev. Edina manjša slabost ob večjih prireditvah je pomanjkanje garderob za nastopajoče skupine.

KUD Bezena deluje po ustaljenih tirih predvsem na področju vokalne glasbe. Imajo pa malo plesno skupino, ki popestri prireditve v kraju. So nosilci ljubiteljske kulture v kraju Bezena.

Ostala društva nekako enakomerno peljejo svojo dejavnost in poskušajo vzdrževati nivo, ki ga imajo. Res je, da večjih interesov, ki bi prerasla dosednji nivo, žal nimajo.

Sodelovanje s šolami in vrtci

Sodelovanje z osnovnimi šolami poteka na organizacijskem področju kot tudi na področju udeležb skupin iz osnovnih šol na naših revijah in srečanjih. Sodelovanje je obojestransko in zelo uspešno.

Osnovna šola Ruše, Lovrenc in Selnica vključujejo tudi vse tri vrtce. Delujejo na področjih vokalne, gledališke, literarne, likovne, plesne, folklorne dejavnosti.

Velikokrat nam osnovne šole nudijo uporabo prostorov za pripravo nastopajočih, saj je v dvoranah premalo spremljevalnih prostorov. S tem nam omogočijo kvalitetno izvedbo prireditev. Vse prostore nam nudijo brezplačno, za kar smo jim zelo hvaležni.

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

Jubilejne dogodke proslavimo s slovesnimi prireditvami. Program slovesne prireditve pripravimo skupaj s skupinami. V letošnjem letu so slavili jubilej:

- 10 let ljudskih godcev iz Gradišča na Kozjaku; prejeli so 3 srebrne Maroltove značke,
- 25 let ženskega zbora Lipa; prejeli so 2 bronasti, 2 srebrni, 9 zlatih Gallusovih značk,
- 35 let delovanja MPZ Pavza; 3 bronaste, 2 srebrni, 8 zlatih Gallusovih značk,
- 5 let Vokalna skupina Veter KUD Bistrica ob Dravi, 1 bronasta, 2 srebrni, 3 zlate Gallusove značek,
- 90 let delovanja Godbe Ruše; 6 bronastih, 5 srebrnih, 10 zlatih, 5 častnih Gallusovih značk,
- 20 let ročnodelk Marjetice; 4 bronaste, 5 srebrnih, 10 zlatih splošnih značk,
- 20 let likovne sekcije DU Ruše; 2 bronasti, 3 srebrne, 1 zlata splošna značka JSKD.

Podeljene značke so nagrada za preteklo delo in spodbuda za delo v bodoče.

Izvedeni dogodki

NAZIV DOGODKA	Datum (od)	Datum (do)	Dejavnost	Vrsta
NAJ ZAPOJE MI MOJA TROBENTA	18.1.2017		inštrumentalna glasba	prireditev
SEMINAR ZA ZBOROVODJE PREDŠOLSKIH PEVSKIH ZBOROV	2.2.2017	30.5.2017	vokalna glasba	izobraževanje
SKUPINSKA RAZSTAVA RULIK	8.2.2017		likovna dejavnost	prireditev
10 LET LJUDSKIH GODCEV KUD GRADIŠČE NA KOZJAKU	11.2.2017		historična glasba in ples	prireditev
SREČANJE PEVCEV LJUDSKIH PESMI IN GODCEV LJUDSKIH VIŽ: PEVCI POJEJO, GODCI GODEJO	18.2.2017		folklor	prireditev
USTVARJALNE DELAVNICE	20.2.2017		razno	izobraževanje
ZIMA V MESTU PUSTNIH ŠEM	26.2.2017		gledališče in lutke	prireditev
RAZSTAVA: KVADRAT, KROG, KOCKA IN KROGLA	10.3.2017		likovna dejavnost	prireditev
OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	17.3.2017		gledališče in lutke	prireditev
POZDRAV POMLADI	18.3.2017		ples	prireditev
25 LET ŽPZ LIPA	18.3.2017		vokalna glasba	prireditev
KRIMIKOMEDIJA; KDO JE UBIL MICI?	24.3.2017		gledališče in lutke	prireditev
35 LET MOŠKI PEVSKI ZBOR PAVZA	24.3.2017		vokalna glasba	prireditev
PO SLOVENIJI IN DALMACIJI	31.3.2017		vokalna glasba	prireditev
OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN RUŠE ECI, PECI, PEC	1.4.2017		folklor	prireditev
POMLAD V NAŠIH SRCIH IN NAŠEM DOMU	1.4.2017		razno	prireditev
RAZSTAVA FRANCA PLIBERŠKA	7.4.2017		likovna dejavnost	prireditev
OBMOČNA REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV GLASBA JEZIK JE SVETA...	25.4.2017		vokalna glasba	prireditev
REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	26.4.2017		gledališče in lutke	prireditev
REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN	8.5.2017		folklor	prireditev
OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN OI PESNICA IN OI RUŠE	13.5.2017		folklor	prireditev
PRIREDITVE V TEDNU LJUBITELJSKE KULTURE	15.5.2017	17.5.2017	likovna dejavnost	prireditev
S ČOPOČEM V ZLATA LETA	19.5.2017		likovna dejavnost	prireditev
REGIJSKO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN	27.5.2017		folklor	prireditev
47. MEDOBMOČNA REVIJA CICIBAN POJE IN PLEŠE 2. KONCERT	29.5.2017		vokalna glasba	prireditev
OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV IN MALIH VOKALNIH SKUPIN NAJ NAS PESEM POVEZUJE	3.6.2017		vokalna glasba	prireditev
SLIKAJMO S PRIJATELJI	3.6.2017		likovna dejavnost	izobraževanje
NIHČE NE LJUBI DOMOVINE, KER JE VELIKA, TEMVEČ, KER JE NJEGOVA.	4.6.2017		literatura	prireditev
19.FESTIVAL UPOKOJENSKIH IN VETERANSKIH FOLKLORNIH SKUPIN SLOVENIJE	10.6.2017	11.6.2017	folklor	prireditev
RAZSTAVA ROČNIH DEL ČEBELICE	17.6.2017		razno	prireditev
90 LET GODBE RUŠE	21.6.2017		inštrumentalna glasba	prireditev
OBMOČNA RAZSTAVA TEHNIK ROČNIH DEL - LJUDSKO IZROČILO	22.9.2017	25.9.2017	folklor	prireditev
OBMOČNO SREČANJE SKUPIN IN SOLISTOV V IGRANJU NA FRAJTONARICO	23.9.2017		inštrumentalna glasba	prireditev
32. OSNOVNOŠOLSKO KIPARSKO SREČANJE FORMA VIVA MALEČNIK	5.10.2017	6.10.2017	likovna dejavnost	prireditev
TEMATSKO SREČANJE MOŠKIH PEVSKIH SKUPIN - SLOVENSKE NAPITNICE IN PODOKNICE	7.10.2017		vokalna glasba	prireditev
20 LET ROČNODELK MARJETICE	21.10.2017		razno	prireditev
REVIJA PIHALNIH ORKESTROV MARIBOR, PESNICA, RUŠE - 2. KONCERT	25.10.2017	26.10.2017	inštrumentalna glasba	prireditev
REVIJA PIHALNIH ORKESTROV MARIBOR, PESNICA, RUŠE - 1. KONCERT	25.10.2017	26.10.2017	inštrumentalna glasba	prireditev
RAZSTAVA BABUŠKE	28.10.2017		razno	prireditev
REGIJSKA RAZSTAVA VELIKA ČRTA	10.11.2017		likovna dejavnost	prireditev
TEKMOVANJE ZA POKAL VINKA ŠTRUCLA	11.11.2017		inštrumentalna glasba	prireditev
SREČANJE STAREJŠIH OBČANOV	18.11.2017		razno	prireditev

JESENSKA RAZSTAVA OB 20 OBLETNICI.	23.11.2017	likovna dejavnost	prirediv
DOBREMU SNEŽAKU POMAGA MIKLAVŽ	9.12.2017	razno	prirediv